

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У
СЕРЕДНІЙ ТА ВИЩІЙ ШКОЛІ**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативного мистецтва
(сценічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від «03» вересня 2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі
Рівень вищої освіти	Магістр
Викладач (-і)	Карпаш Оксана Мирославівна
Контактний телефон викладача	+380680504803
E-mail викладача	oksana.karpash@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться згідно графіку, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн
2. Анотація до курсу	
<p>Запропонований курс побудований відповідно до програми навчальної дисципліни для студентів магістратури спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво. Враховано найактуальніші проблеми сучасної вищої школи: переорієнтація основних позицій професійної підготовки на те, щоб студент був у центрі навчально-педагогічного процесу, бачив альтернативу вибору, планував дії у навчанні, оволодівав процесом майбутнього пошуку, формував гуманну сутність майбутнього освітянина.</p> <p>Одним з найважливіших аспектів, висвітлених у матеріалах даного курсу, є організація супроводу студентів у педагогічному закладі вищої освіти на вивчення індивідуальних здібностей майбутніх педагогів та акторів і можливостей їх урахування у навчально-виховному процесі. Майбутній фахівець театральної освіти розглядається як суб'єкт діяльності, як носій ініціативи, здібний до самопізнання та самовиховання.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни є пізнання методологічного підґрунтя і наукових підходів до визначення основних категорій, об'єкта, предмета й завдань акторської педагогіки; усвідомлення пріоритетних тенденцій розвитку сучасної театральної освіти, її зв'язків з іншими дисциплінами, а також оволодіння принципами та методами викладання акторських дисциплін у вищій школі як запоруки творчого застосування отриманих знань у професійній діяльності викладача-актора.</p> <p>Завдання дисципліни полягають у:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретичному осмисленні історичного досвіду формування системи театральної освіти в Україні та світі; • ознайомленні з найпродуктивнішими методиками викладання акторської майстерності, сценічної мови, сценічного руху, історії театру та режисури; • навиків тлумачити дидактичні принципи цілісного акторсько-педагогічного процесу, а також виявляти резерви акторської педагогіки на індивідуальних і колективних заняттях; • здатності застосовувати методи творчої взаємодії викладача й студента у процесі навчання акторського мистецтва; • навиків розробляти програми професійно-педагогічного самовдосконалення викладача акторських дисциплін закладу вищої освіти. 	

4. Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі акторської професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення педагогічних і творчих досліджень та/або здійснення інновацій у галузі акторської майстерності, сценічної мови, руху, режисури, театрознавства й характеризується невизначеністю умов і вимог творчого процесу.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати творчі й педагогічні проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у творчій і педагогічній діяльності.

ЗК 4. Здатність до абстрактного, художнього мислення, аналізу та синтезу сценічних явищ.

ЗК 5. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичних акторських і педагогічних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність працювати автономно та нести відповідальність за результати власної творчої діяльності.

Фахові компетентності

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у процесі акторської, режисерської, сценічно-педагогічної діяльності.

ФК 5. Здатність збирати, аналізувати та синтезувати художню інформацію і застосовувати її для створення та педагогічного осмислення сценічного образу.

ФК 6. Здатність викладати акторські та сценічні дисципліни у закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній акторській і педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти професійними навичками акторської, режисерської, творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 6. Володіти аналітичними навичками у сфері сценічної інтерпретації, жанрово-стильової та образно-емоційної характеристики драматичного твору.

ПРН 8. Здійснювати викладання акторської майстерності, сценічної мови, сценічного руху з урахуванням потреб і особливостей здобувачів освіти, цілей навчання та рівня їхньої творчої підготовки.

5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» студент буде вміти:

- Застосовувати методи та прийоми викладання акторських дисциплін у навчальному процесі ЗВО.
- Планувати, організовувати та проводити навчальні заняття (лекції, практичні, індивідуальні, залікові та творчі покази) з фахових дисциплін.
- Розробляти навчально-методичне забезпечення (програми, конспекти занять, завдання, критерії оцінювання).
- Оцінювати рівень професійної підготовки студента-актора відповідно до визначених критеріїв і показників виконавської майстерності.
- Аналізувати результати творчої діяльності студентів, здійснювати педагогічний супровід їхнього професійного зростання.
- Використовувати сучасні педагогічні технології та ІКТ у процесі викладання акторських дисциплін.

- Застосовувати принципи творчої взаємодії, партнерства і довіри у навчально-виховному процесі.
- Розвивати акторську уяву, сценічне мислення й творчу індивідуальність студентів.
- Організовувати самостійну роботу студентів та сприяти їхньому професійному саморозвитку.
- Здійснювати професійно-педагогічну рефлексію та самовдосконалення викладача акторських дисциплін.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	В6 Перформативні мистецтва	V	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Структура і зміст курсу «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі»	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Вересень
2. Метода підготовки і читання лекцій.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	3	Вересень
3. Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	2	Вересень
4. Методичні основи підготовки і проведення індивідуальних занять.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Вересень
5. Педагогічно-асистентська практика як засіб удосконалення професійної підготовки майстрів.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	3	Жовтень
6. Викладач закладу вищої освіти.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	2	Жовтень

7.Робота викладача ЗВО над репертуаром по фаху.	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Жовтень
8. «Інтерпретація художнього образу у процесі акторської роботи»	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	5	Жовтень
9. Професійне становлення актора у системі вищої театральної освіти	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	4	Листопад
10. Методика оцінювання професійно-творчих досягнень студента-актора	Лекційні заняття	Література до теми	2 п., 4 год. сам. роб.	2	Листопад
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Лекція – 20 балів Практичне заняття – 20 балів Самостійна робота – 6 балів Індивідуальні заняття – 4 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали не менше як 25 балів.				
8. Політика курсу					
<p>Курс «Методика викладання фахових дисциплін у середній і вищій школі» спрямований на формування у студентів знань, умінь та навичок, необхідних для професійного викладання фахових дисциплін у середніх і вищих закладах освіти, з особливою увагою до методологічних основ, педагогічних принципів, дидактичних підходів та розвитку творчого й аналітичного мислення.</p> <p>Програма дисципліни інтегрує знання з міждисциплінарних курсів і сприяє підготовці майбутніх викладачів до планування, організації та проведення навчального процесу, оцінювання навчальних досягнень учнів і студентів, застосування сучасних педагогічних технологій та методів продуктивної взаємодії у навчанні.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює теоретичні й практичні аспекти викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі, передбачає 90 годин (з них 30 годин практичних занять і 60 годин самостійної роботи) та надає 3 кредити ECTS.</p>					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Автомонов П.П. Дидактика вищої школи: Підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2008. 36 с. 2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману". Київ : Видавництво «Культура і мистецтво», 2016. 208 с. 3. Белявіна Н. Д. Методика та методологія викладання фахових мистецьких дисциплін. Київ : НАКККіМ, 2015. 216 с. 4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для майбутніх аспірантів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с. 5. Гончаренко С. У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. 					

- Рівне : Волинські обереги, 2012. 192 с.
6. Інформаційно-культурологічна та мистецька освіта (консенсус, партнерство, стандарти) в контексті Болонського процесу. Матеріали наук.-практ. конф. Харк. держ. акад. культури / під ред. проф. В. М. Шейка, проф. М. В. Дяченка, канд. пед. наук С. В. Сищенко. Харків, 2005. 236 с.
  7. Коробов Є.Т. Професійна педагогіка. Сутність процесу розуміння навчальної інформації. Ч. I, II: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2007. 52 с.
  8. Нарожна Н. І. Методика викладання фахових дисциплін : практикум. Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. 151 с.
  9. Ніколаєва Л.М. Основи науково-дослідницької роботи: навч. посібник. Львів : Сполом, 2003. 172 с.
  10. Радзівіл Т. А. Методика викладання фахових дисциплін. Львів : Видавництво ЛНУ, 2017. 152 с.
  11. Стадніченко Н. В. Формування готовності майбутнього актора до професійного спілкування в процесі репетицій вистави. Київ : Вид-во КНУКіМ, 2019. 164 с.
  12. Левит О. Основи акторської майстерності. Харків : Вид-во ХДАТМ, 2018. 176 с.
  13. Олексюк О. М., Бондаренко Л. А. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі : навч. посіб. Київ : Київський у-т ім. Б. Грінченка, 2018. 112 с.
  14. Погребняк Г. Авторський кінематограф в культурному просторі другої половини ХХ століття. Київ : Інститут кіно, 2015. 236 с.
  15. Щербіна І. В. Методика розробки програми дисциплін мистецької спеціалізації при рейтинговому оцінюванні успішності студентів: доповідь. Інформаційно-культурологічна та мистецька освіта (консенсус, партнерство, стандарти) в контексті Болонського процесу: Матеріали наук.-практ. конф. Харк. держ. акад. культури: Під ред. проф. В.М. Шейка, проф. М.В. Дяченка, канд. пед. наук С. В. Сищенко. Харків, 2005. С. 161-162.

Доцент

Карпаш О.М.